

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2006-2007

2 juli 2007

GEDACHTEWISSELING

**over het jaarverslag 2006 en het algemeen cultuurbeleid
met de Raad voor Cultuur**

VERSLAG

**namens de Commissie voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media
uitgebracht door de heer Jo Vermeulen**

Samenstelling van de commissie:

Voorzitter: de heer Dany Vandenbossche.

Vaste leden:

de heren Erik Arckens, Johan Deckmyn, Werner Marginet, mevrouw Marie-Rose Morel, de heer Wim Van Dijck;

de heren Carl Decaluwe, Stefaan De Clerck, Steven Vanackere, Johan Verstreken;

mevrouw Els Robeyns, de heren Dany Vandenbossche, Jo Vermeulen;

de dames Margriet Hermans, Laurence Libert, de heer Herman Schueremans.

Plaatsvervangers:

de dames Hilde De Lobel, Marijke Dillen, de heren Pieter Huybrechts, Freddy Van Gaever, Frans Wymeersch;

de dames Vera Jans, Sabine Poleyn, Tinne Rombouts, de heer Johan Sauwens;

de heer Bart Caron, mevrouw Michèle Hostekint, de heer André Van Nieuwkerke;

de heer Karlos Callens, mevrouw Patricia Ceysens, de heer Marnic De Meulemeester.

Toegevoegde leden:

de heer Jos Stassen;

de heer Jan Loones.

INHOUD

Blz.

I.	Uiteenzetting door de heer Bart De Baere en mevrouw Sigrid Bousset, voorzitter en ondervoorzitter van de Raad voor Cultuur	4
II.	Vragen van de commissieleden en antwoord van de sprekers.....	7
Bijlage: Overzicht van de adviezen die de Raad voor Cultuur tijdens de lopende legislatuur aan het Vlaams Parlement verschaft		11

DAMES EN HEREN,

De Commissie voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media organiseerde op 21 juni 2007 een gedachtewisseling met de Raad voor Cultuur. In het vooruitzicht van de oprichting van een Raad voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media wenste de commissie een afrondend gesprek met de ontslagnemende Raad voor Cultuur waaraan in het verleden een reeks adviezen werden gevraagd.

Als bijlage bij deze gedachtewisseling wordt een overzicht gegeven van de adviezen die de Raad voor Cultuur tijdens de lopende legislatuur aan het Vlaams Parlement verschaft.

Een aantal van deze adviezen kwamen in de commissie reeds rechtstreeks ter sprake bij de behandeling van een ontwerp van decreet, vraag om uitleg of interpellatie. Een aantal andere adviezen waren wegens hun algemeen beschouwende visie niet rechtstreeks toe te wijzen aan een of ander parlementair initiatief.

I. UITEENZETTING DOOR DE HEER BART DE BAERE EN MEVROUW SIGRID BOUSSET, VOORZITTER EN ONDERVOORZITTER VAN DE RAAD VOOR CULTUUR

De heer *Bart De Baere*, voorzitter van de Raad voor Cultuur, vindt de gedachtewisseling een tweede symbolische afronding van een periode als voorzitter van de Raad voor Cultuur. Een half jaar geleden heeft de raad beslist dat hij ontslagnemend was. Nu is hij dat opnieuw. Tegelijkertijd is hij blij dat de raad hier in het parlement eindigt. Hij merkt op dat een aantal van de meest vruchtbare adviezen en acties er precies gekomen zijn op verzoek van het Vlaams Parlement.

De heer De Baere zal de werking van de Raad voor Cultuur uiteenzetten, daarna zal de ondervoorzitter het advies over de strategische adviesraad toelichten en uitleggen hoe een advies van dergelijke raad kan wegen of meespelen in de politieke besluitvorming.

De acties van de raad zijn voor een deel gebaseerd op de ervaringen van de spreker als lid van de vorige Raad voor Cultuur. De vorige raad functioneerde met goede bedoelingen, maar in praktijk kwamen er heel weinig mensen naar toe. De centrale vraag was dus hoe een raad werkzaam gemaakt kon worden.

Voor heel veel van de verplichte adviesvragen heeft de raad een zo weinig mogelijk belastende procedure ontwikkeld. De verplichtingen dreigen immers de werking te overbelasten. Anderzijds heeft de raad

ook niet-verplichte adviezen gegeven en die zijn het meest vruchtbaar geweest. Die niet-verplichte activiteiten zijn onder meer vragen van het Vlaams Parlement. Decreten worden vooral voorbereid door kabinetten en administraties. Pas op het laatste moment wordt het verplichte advies van de raad gevraagd. De raad beseft dat het op dat moment niet meer wenselijk is om de procedure te hinderen en verwordt tot een rituele actor. Daarom heeft de raad een schriftelijke procedure voor adviezen ontwikkeld. Die procedure wordt gebruikt voor dringende adviezen over ontwerpen en voorstellen die niets negatiefs voor de sector betekenen. Met de schriftelijke procedure tracht de raad de instemming van zijn leden te verkrijgen. Het advies blijft dan heel beknopt. De formele vereisten zijn dan in orde. De raad moet dan niet voortdurend samenkomen om een rituele daad te stellen.

De adviesverlening verloopt heel anders voor adviezen op het moment dat de decreettekst of het uitvoeringsbesluit nog niet klaar is. Een hele reeks daarvan liggen in het verlengde van de gevraagde adviezen door het Vlaams Parlement. In de periode 2004-2006 zijn er 25 adviezen uitgebracht. De Vlaamse Regering vroeg 14 adviezen, voor 13 daarvan werd de korte procedure gevolgd. De raad gaf 3 adviezen op eigen initiatief en 8 adviezen aan het Vlaams Parlement. Van die 8 adviezen werden er 6 voorbereid in de werkgroep met externe experts. Die adviezen zijn het meest uitgebreid.

Adviezen die worden geargumenteed en onderbouwd leveren inhoudelijk stof voor het beleid en hebben daarom meer impact. Dit is verschillend van wetenschappelijke studies, omdat aan een advies discussie voorafgaat tussen deskundigen en maatschappelijke actoren (het middenveld). De kennis, de inzet, de betrokkenheid en de loyaliteit van de leden of van externe deskundigen zijn een troef. De samenstelling is belangrijk voor het maatschappelijk draagvlak: figuren met gezag, met een brede visie of die representatief zijn voor een sector. De omkadering met een secretariaat dat permanent de werking van de raad ondersteunt, draagt bij tot de professionalisering. Het komt er ook op aan om te trachten beschikbare kennis (studies, onderzoek enzovoort) te ontsluiten, samen te vatten en via het advies te injecteren in beleidsproces.

Dat soort uitgebreide adviezen bewijst dat de Raad voor Cultuur in zijn huidige samenstelling daarvoor misschien niet het ideale lichaam is. Een aantal leden is maar een paar keer of zelfs helemaal niet opgedaagd. De theoretische samenstelling verschilt van de reële. Uiteindelijk bleek dat de groep niet voldoende expertise had om goed voorbereidend werk te leveren. In een aantal gevallen heeft de raad dan ook een intern traject uitgewerkt. Een aantal mensen

vormt de kern van de Raad voor Cultuur. Die hebben externe experts bij de adviezen betrokken. De raad heeft altijd gestreefd naar experts met een verschillende achtergrond. De raad hanteert een stapsgewijze procedure. Eerst ontwikkelt de werkgroep een preadvies. Daarover wordt een gesloten minicolloquium georganiseerd, waarop een eindtekst samengesteld wordt. Die eindtekst wordt goedgekeurd door de volledige raad. De leden van de raad zijn aanwezig bij het minicolloquium en krijgen daardoor een stem. Ze kunnen de strekking van de debatten volgen. Daaruit zijn een aantal van de meest gedegen adviezen gekomen.

Het advies dat de meeste impact gehad heeft, was het advies over de democratie, cultuur, kunst en de VRT (*Parl. St. VI. Parl. 2004-05, nr. 50-C/1*). Dat heeft te maken met de werkwijze. Iemand van de VRT heeft de spreker bevestigd dat de VRT nog altijd rekening houdt met dat advies. Het gaat niet altijd om wereldschokkende aspecten. Het feit dat de VRT op zoek is naar andere outputmetingen dan puur kijkcijfers is reeds een belangrijke stap.

De spreker is niet zeker of het advies over het culturele (in) Europa: bewust omgaan met diversiteit (*Parl. St. VI. Parl. 2005-06, nr. 50/1*) de ruimere impact gekregen heeft die de raad ervan verwacht had.

De adviesverleningsprocedure van de raad had twee belangrijke kenmerken: experts, leden en editors werkten gratis mee, de raad streefde steeds naar consensus. Bij de VRT is dat advies goed gelukt. Tussen de culturele sector en de VRT heerste er een vijandige verhouding. Beide partijen zeiden dat er met de andere niet te spreken viel, maar nu zitten ze toch rond de tafel. Bij het advies over de culturele diversiteit heeft de spreker de indruk dat de constructieve inzet vooralsnog onvoldoende verzilverd is.

Mevrouw *Sigrid Bousset*, ondervoorzitter van de Raad voor Cultuur, vertelt dat de raad zich in een vroeg stadium heeft uitgesproken over de nieuwe strategische adviesraad. Bedoeling was zo goed mogelijk te wegen op de besluitvorming. Dat werd geapprecieerd omdat het over de raad zelf ging. Die werd immers afgeschaft. Heel wat leden van de raad kwamen naar de vergaderingen over dat onderwerp. Het onderwerp bleek immers iedereen aan te belangen.

In de raad hebben ook praktijkmensen zitting. In de eerste vergaderingen vragen die zich vaak af wat ze er eigenlijk zitten te doen. De leden denken na over materies die met cultuurbeleid te maken hebben en steken daar best veel tijd in. Hun inspanningen resulteren in een advies dat inderdaad mooi vormgegeven wordt. Het is echter niet altijd duidelijk wat er daar-

na met het advies gebeurt. Wat doet een minister, een commissie Cultuur ermee? Komt dat bij de steunpunten terecht? Heeft het een impact? Wordt het überhaupt gelezen? De cultuursector heeft de neiging om de pers op de hoogte te brengen van de adviezen die hij gebaard heeft. Hij wil dat zijn werk doorstroomt. Hij wil dat zijn inspanning resultaat heeft.

Met die zorgen is rekening gehouden bij het advies over de nieuwe raden. De belangrijkste verandering is dat voor het beleidsdomein cultuur, jeugd, sport en media de Raad voor Cultuur, de Raad voor de Kunsten, de Raad voor Volksontwikkeling en Cultuurspreiding, de Vlaamse Sportraad en de Vlaamse Mediaraad afgeschaft worden. De Vlaamse Jeugdraad blijft bestaan als aparte vzw. Dat heeft te maken met het feit dat het beleidsveld Jeugd ruimer is dan cultuur alleen.

Er komt een algemene raad. Aanvankelijk was de bedoeling dat die minder leden zou tellen en onder de vleugels van de minister zou functioneren. Bij dat voorontwerp heeft de Raad voor Cultuur een vijftal opmerkingen. Hij vindt de horizontale structuur belangrijk. Dat is een structuur waarbij de nieuwe raad niet alleen over het totale beleidsdomein adviezen kan geven, maar ook over deeldomeinen. Er zijn dus strategische adviesraden nodig, die niet ondergeschikt zijn aan de algemene raad maar ernaast bestaan. Die raden moeten rechtstreeks advies kunnen verlenen zonder goedkeuring van de algemene raad. Naast de algemene raad voor cultuur, sport, jeugd en media moeten er dus vier strategische adviesraden komen: de raad voor sociocultureel werk, de raad voor kunst en erfgoed, de sportraad en de mediaraad.

Per raad zouden er zeven tot tien leden zijn. De Raad voor Cultuur vindt het belangrijk dat het aantal leden uitgebreid werd, niet om lobbyredenen, maar wel omdat de beleidsvelden zo breed zijn dat ze competenties en kennis van meer mensen nodig hebben. De Raad voor Cultuur acht het dus wenselijk dat elke raad uit 15 tot 20 personen bestaat en gemengd samengesteld is. Daarmee bedoelt hij dat er vertegenwoordigers uit de diverse sectoren moeten zijn, maar ook onafhankelijke deskundigen. Het is wenselijk dat er per sectorraad twee mensen aan de algemene raad deelnemen, maar ook deskundigen met een brede horizon.

De ondersteuning van de raden is cruciaal. De leden zijn immers vrijwilligers die veel tijd steken in de werking. Een goed secretariaat is dan een noodzaak. Zij kunnen onderzoek doen, adviezen degelijk voorbereiden. Ze moeten zich niet alleen met logistiek maar ook met inhoud bezighouden.

De strategische adviesraad zal rechtspersoonlijkheid

hebben. Dat is een hele ommekeer. Dat betekent dat de raad werkgever is van het personeel van het secretariaat. De Raad voor Cultuur waarschuwt ervoor dat de strategische raad niet overbelast mag worden met juridische, administratieve en andere logistieke kwesties. Dat aspect moet in handen komen van een leidinggevende die het secretariaat vormgeeft. De voorzitter en ondervoorzitter van de raad krijgen een personeelsbudget. Het is niet evident om in tien vergaderingen per jaar een personeelsbeleid te voeren.

De heer *Bart De Baere* verwijst naar de Nederlandse Raad voor Cultuur. Een vertegenwoordiger van die raad sprak lovend over de adviezen van de Vlaamse Raad voor Cultuur. Hij vond dat het niet te merken was dat de Vlaamse met drie en de Nederlandse met dertig personen werkte. Is dat een teken dat de Vlaamse raad beter functioneert, of dat hij een uitputtingsslag levert? Het is een evenwicht. De Vlaamse Raad voor Cultuur bevindt zich op de rand ervan. Leden van de raad kunnen niet om de haverklap opdraven en gratis een tweede job vervullen.

Mevrouw *Sigrid Bousset* wijst erop dat de raden een leerplatform georganiseerd hebben om na te gaan hoe een secretariaat er best uitziet. Idealiter heeft zo'n secretariaat een inhoudelijke medewerker per raad. Vijf raden vergen dus vijf voltijdse personeelsleden, maar ook een budgetbeheerder, een personeelsverantwoordelijke, een paar secretariaatsmedewerkers enzovoort. Voor 2007 wordt een secretariaat met vijf medewerkers gepland. De raden hopen dat het beleid zo veel mogelijk rekening houdt met de verzuchtingen om inhoudelijke, logistieke en zakelijke ondersteuning.

De Raad voor Cultuur geeft advies op vraag van de minister, maar ook van het parlement. De raad wil ook de mogelijkheid behouden om op eigen initiatief advies te geven. Ook gedachtewisselingen met de minister en commissieleden van het Vlaams Parlement zijn belangrijk. Van een schriftelijk advies is het onze leden niet altijd duidelijk wat ermee gebeurt. Rechtstreekse contacten zoals hoorzittingen zijn zeer wenselijk.

Een vijfde aspect is goede informatieverstrekking. Beleidsvoorbereiding, beleidsadvisering en beleidsuitvoering moeten op elkaar afgestemd zijn. Soms stelt de raad vast dat iets waarover hij adviseert, al grotendeels uitgewerkt is door een departement. Het is niet zo evident om die informatie te krijgen. Moet het werk dan overgedaan worden of komt het tot een vergelijk? De raad heeft gepleit voor een protocol tussen de raden en de leidende ambtenaren over de informatiedoorstroming. Dan zijn er ook nog de advies- en beoordelingscommissies, die belangrijk werk leveren dat interessant kan zijn voor een strategische adviesraad.

De minister heeft in zijn voorontwerp van decreet houdende de oprichting van een Raad voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media rekening gehouden met de vijf voornoemde opmerkingen. Ze zijn verwerkt in het ontwerp. De raad heeft daarover een opbouwend gesprek gehad met de minister. Nadien heeft de minister de raad schriftelijk laten weten welke opmerkingen hij verwerkt in het ontwerp en op welke – maar dat waren eerder details – hij niet wenst in te gaan. Een van die punten was het voorstel om de raad ook een forumfunctie te geven. Sommige adviezen komen tot stand na kleine hoorzittingen met experts. Die zijn dusdanig interessant dat een open forum meer gepast zou zijn. De minister geeft er de voorkeur aan om die forumfunctie niet aan de strategische raad toe te vertrouwen.

Mevrouw Bousset meent dat de gevolgde werkwijze voor de voorbereiding van het voorontwerp van decreet ideaal was. De raad is vroeg betrokken zodat er rekening kon gehouden worden met zijn adviezen. Hij kreeg tijd om hoorzittingen en gedachtewisselingen te organiseren zodat zijn advies door de meeste betrokkenen gesteund werd.

De heer *Bart De Baere* heeft uit een vorig gesprek met de Commissie voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media geleerd dat het belangrijk is de strategische raad duidelijk te maken wat het parlement heeft aan de adviezen. Beleidsbeslissingen op het vlak van cultuur zullen altijd genomen worden door het parlement in samenwerking met de minister, het kabinet en de administratie. In dat samenspel maakt een strategisch kader het verhaal interessanter. Een Raad voor Cultuur kan dan het kader helpen situeren en bewuster maken. Dat is interessanter dan opmerkingen op het einde van het traject.

Een tweede belangrijke rol is dat er stemmen komen van onderuit. De heer De Baere denkt dat beleidsmakers noodgedwongen de neiging hebben om een probleem zeer algemeen te benaderen, wat de concrete werking soms dreigt te hypothekeren. De Raad voor Cultuur kan het beleid wijzen op de keerzijde van de medaille. Dat blijkt uit de adviezen die vandaag besproken worden. De raad wijst dan telkens op de kleine, praktische bezwaren.

Naast de reflectie vanuit de maatschappij en de inbreng van lobbygroepen zijn de twee voornoemde redenen belangrijke bestaansredenen voor een raad.

De Raad voor Cultuur heeft straks zijn laatste vergadering. Daarom wil hij aan de commissie vragen wat een Raad voor Cultuur voor haar betekent, dan kan dat in het verslag staan. Het vormt dan een uitgangspunt voor de nieuwe strategische raad. Hoe waren de ervaringen van de commissieleden met de Raad voor Cultuur? Wat zou beter kunnen?

II. VRAGEN VAN DE COMMISSIELEDEN EN ANTWOORD VAN DE SPREKERS

De heer *Steven Vanackere* vindt het goed dat de raad de bal terug in het kamp van de politiek legt en vraagt wat die van de raad verwacht. Het is belangrijk om het nut van het werk in te zien. De spreker heeft een intellectueel genoeg beleefd aan het lezen van de adviezen. Dat parlementsleden de adviezen lezen betekent echter nog niet dat het beleid verandert. Een van de grootste kwalen is dat er te veel opiniëring is. De grote uitdaging voor parlementsleden is niet aan informatie geraken, maar wel te weten wat ze zeker moeten lezen. De dwingendheid en dringendheid van de adviezen is onvoldoende aangetoond. De parlementsleden moeten daarover nadenken.

Parlementsleden hebben wel het gevoel dat het belangrijke stukken zijn, maar ze komen niet op een dringende en dwingende manier op de politieke agenda. Het is niet zo dat parlementsleden zich niet kunnen permitteren om de adviezen niet te bespreken. Ze hebben te vaak het gevoel dat de bespreking van een advies van de Raad voor Cultuur niet dringend is. De commissie moet het advies wel bespreken. Dat maakt deel uit van een uniek cultuurbeleid in onze contreien, die anders dan in andere politieke stelsels minder vertrekt vanuit het primaat van de politiek, maar wel van verschillende inspiratiebronnen van hoe het cultuurbeleid gestalte kan krijgen. De adviesverlening en eigenlijk de hele werkwijze van het Cultuurpact zorgen voor een sterk concerterende werkwijze. Er bestaat geen twijfel over dat in dat model de adviezen van de Raad voor Cultuur geen details maar essentieel zijn.

Het advies is echter niet dringend of dwingend. Te veel hangt af van het initiatief van een minister of van parlementsleden. Als een commissie voor Cultuur de adviezen van de Raad voor Cultuur zou negeren, zou er geen sanctie volgen. De raad mag dan het gevoel hebben dat zijn inspanningen louter intellectuele genoegens zijn, het mag een troost zijn dat parlementsleden dat gevoel kennen. Het parlement heeft geen uitvoerende rol. Ondanks haar controlerende rol, hoort het werk van een commissie voor Cultuur vaak tot het rijk van de opinies.

De spreker denkt dat er vooral moet nagedacht worden over een manier om de adviezen van de Raad voor Cultuur een grotere impact te geven op het parlementaire debat.

De heer *Bart Caron* doet niets af aan het standpunt van de heer *Vanackere*. Een kenmerk van de adviezen van de Raad voor Cultuur is echter precies dat ze niet dwingend zijn, in de zin dat ze de agenda domineren. Adviezen gaan niet over decreten die op dat

moment besproken worden, besluiten die dan genomen worden. Dat geeft hen een waarde die niet zo tijdsgebonden is als vele andere adviezen. Het gaat onder meer over het Cultuurpact, over de rol van cultuur in de media en op televisie, over toegankelijkheid en culturele competentie. Als er binnen een paar jaar opnieuw over die onderwerpen gediscussieerd wordt, zullen die teksten nog belangrijke informatie bieden. Het niet-dwingende karakter van de adviezen geeft de raad afstand van de politieke agenda en kans tot reflectie. Die afstand maakt diepgang mogelijk. Dat is een groot verschil met adviezen van de Raad voor Volksontwikkeling op concrete decreetteksten. De houdbaarheidsdatum van die adviezen is korter.

De *voorzitter* wenst het standpunt van de heer *Vanackere* enigszins te nuanceren. De adviezen maken nu reeds deel uit van een stand van zaken van de Commissie voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media. Bij elk decreet of initiatief waarover een advies van de Raad voor Cultuur was, werd het eraan gehecht. In sommige gevallen heeft dat toch wel impact gehad, in andere niet. Precies daarom is het trouwens een advies. De adviezen die niet vertaald zijn in initiatieven, worden vandaag met de Raad voor Cultuur behandeld. De uitzondering is het Cultuurpact waarover er nog een voorstel van decreet in behandeling is in de commissie. Daarbij is het ontegensprekelijk de verdienste van de commissie geweest om deze adviezen voor bespreking te agenderen, want er is inderdaad niets dat de commissie daartoe dwong. Deze houding van de commissie heeft automatisch geleid tot een politieke discussie waarin de adviezen werden gehonoreerd.

De heer *Steven Vanackere* begrijpt dat de voorzitter op basis van zijn rijke ervaring de adviezen een zekere dwingendheid heeft meegegeven in de commissie. Daar kan hij enkel verheugd over zijn.

Hij vindt trouwens dat ook de adviezen van het Rekenhof een grotere politieke dwingendheid mogen hebben. Natuurlijk is het zo dat de adviezen van het Rekenhof, omdat ze inspelen op concrete dossiers, in veel gevallen opmerkingen opleveren die aanpassingen tot gevolg hebben. Maar algemeen is het toch zo dat adviezen door politici gezien worden als een noodzakelijke stap, waarvan ze hier en daar iets overnemen, maar niet als een ultieme bron van informatie die aanzet tot concrete actie. Dat geldt nog nadrukkelijker voor de adviezen van de Raad voor Cultuur.

Maar misschien ligt het nut van de Raad voor Cultuur inderdaad in algemeen beschouwende adviezen op lange termijn. Misschien kan het parlement erover nadenken om zijn adviezen op scharniermomenten, bijvoorbeeld bij de vorming van de rege-

ring, een groter belang te geven.

De *voorzitter* merkt op dat dit nu reeds het geval is, want de Raad voor Cultuur brengt bij de vorming van de regering telkens een memorandum uit. De parlementsleden die dat willen kunnen de ideeën overnemen en op de politieke agenda plaatsen.

Dat is precies wat de heer *Steven Vanackere* bedoelt. Bij de regeringsvorming, bij beleidsbrieven enzovoort, met andere woorden op cruciale sleutelmomenten moeten de adviezen van de Raad voor Cultuur het politieke debat kunnen binnentreden, anders hebben ze onvoldoende impact op het beleid.

De heer *Bart Caron* merkt op dat aan de Raad voor Cultuur gevraagd werd om afstand te nemen en meer algemene adviezen te verlenen. Dat doet de raad ook. De kwaliteit van de adviezen van de voorbije jaren is zonder weerga. De materiële ondersteuning is helaas zeer beperkt maar desondanks is de kwaliteit van de adviezen goed.

De spreker benadrukt de waarde van de algemene adviezen, die inderdaad met een zekere afstand geformuleerd zijn. Dat is een kwaliteit die in de strategische adviesraden bewaakt moet worden. De raad heeft een aantal cultureel-maatschappelijke vraagstukken behandeld met een grondigheid die kranten, weekbladen en zelfs vakbladen niet benaderen. Ondanks de stroom van informatie die de parlementsleden inderdaad dagelijks bereikt, zijn er weinig teksten die het niveau van de adviezen halen.

De spreker pleit dus voor adviesraden die enerzijds het beleid van nabij volgen en dus zelfs over uitvoeringsbesluiten technische adviezen geven, maar ook voor adviesraden die afstand nemen. Een belangrijk aspect, dat ook voor de strategische adviesraden geldt, is de samenstelling van de raden. De Raad voor de Kunsten en de Raad voor Volksontwikkeling zijn vooral samengesteld uit sectorvertegenwoordigers. Ze verwerken daarom haast automatisch sectorbelangen in hun adviezen. Dat is normaal.

De Raad voor Cultuur lijkt een beetje op de Vlaamse Jeugdraad. Die gaat ook over veel meer dan enkel het jeugdwerk, maar behandelt alle aspecten die met jeugd te maken hebben. De Raad voor Cultuur interpreteert cultuur niet enkel in de enge beleidsbetekenis. De spreker hoopt dat beide adviesniveaus ook in de toekomst gehandhaafd blijven. Ook de academische wereld verschaft onvoldoende reflectie. Het is belangrijk om de mening van toonaangevende vaktechnici over de beleidsaspecten zoals cultuurparticipatie, cultuurkaarten enzovoort te kennen. Niet alle adviezen zijn expliciet geagendeerd in de commissie, maar ze zijn vaak indirect aangewend. Voor de spreker zijn ze al uiterst nuttig geweest. Hij hoopt dat de

strategische adviesraad even kwaliteitsvolle adviezen zal geven als de Raad voor Cultuur.

De heer *Jo Vermeulen* zijn twee aspecten opgevalen. Het eerste betreft het advies op eigen initiatief. De uitspraken, onder meer van de VRT-werknemer, bewijzen dat de adviezen de waan van de dag overstijgen. Het zijn instrumenten die geregeld geconsulteerd worden.

De poging van de raad om het rituele advies te overstijgen, vindt de spreker ook heel belangrijk. Hij vermoedt dat dit aspect ook bewaakt zal moeten worden in de nieuwe thematische adviesraden. Dat heeft te maken met de inzet van de leden.

De heer *Bart De Baere* vindt de discussie merkwaardig en pertinent. De consensusvorming in Vlaanderen is gelukkig anders dan in Nederland. Daar zoekt men naar de grootste gemene deler. Deze discussie is ook aan de orde geweest in de Raad voor Cultuur. De raad twijfelt eraan of zijn adviezen beter bekend gemaakt worden via de media, of bewust beter uit de media blijven. Die laatste keuze is dan gebaseerd op het geloof in het democratische systeem en het geloof dat de politici moeten beslissen. Het is belangrijker dat de minister of de parlementsleden aspecten uit de adviezen halen en overnemen. Het is niet relevant dat de Raad voor Cultuur een uitspraak doet. Er is een spanningsveld. Er is voortdurend de zorg dat rekening gehouden wordt met de adviezen.

Als het parlement rekening hield met een advies, was dat voor de raad een bewijs dat hij zijn werk goed deed. Dat is eigenlijk voldoende als zingeving. Misschien zou, complementair aan de relatie met de minister en het kabinet, een goede afstemming tussen de Raad voor Cultuur en de parlementscommissie een perfecte manier zijn om de forumfunctie, toch in de meeste gevallen, te vervullen. De parlementaire commissie is openbaar, er is een verslag van de besprekingen, en dus is dit het aangewezen platform om een initiatief af te ronden. Misschien is het dan nog wenselijk om los daarvan publiek te gaan. Die werkwijze is voldoende zingevend. De vergelijking tussen de intellectuele inspanning van de raad en van de parlementscommissie gaat in die zin op.

De heer *Bart Caron* informeert hoe de overgang van de Raad voor Cultuur naar de nieuwe Raad voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media zal verlopen.

De heer *Bart De Baere* legt uit dat de Raad voor Cultuur samen met de Raad voor de Kunsten aansluitend aan deze vergadering, een afsluitende vergadering houdt. Een aantal leden van de raad vond het nuttig om toch nog een en ander te bespreken. De

Raad voor Cultuur wil een cultureel advies geven over het kunstonderwijs. Tegelijk zijn er twee decreten waarover de Raad voor Cultuur advies moest geven. Het ene is op het laatste moment ingetrokken en het andere is het fantastische erfgoeddecreet. Het is belangrijk daar kort over te adviseren zodat de strategische adviesraad al met een aantal principes geconfronteerd wordt. De Raad voor Cultuur zal daarna niet meer samenkomen.

De heer *Jo Vermeulen* dankt de leden van de Raad voor Cultuur voor hun werk en wenst de nieuwe strategische adviesraad succes. De vrijwillige inzet is niet te onderschatten.

De heer *Bart Caron* verwijst naar de website van de administratie Cultuur, met de adviezen van de raden. In de nieuwe structuur verzelfstandigt de raad en hij komt los te staan van de administratie. De spreker hoopt dat de adviezen van de laatste jaren toegankelijk blijven. Hij pleit ervoor om de adviezen te publiceren.

De *voorzitter* dankt de sprekers voor de verstrekte adviezen en voor hun interessante bijdrage aan de hoorzitting.

De verslaggever,

Jo
VERMEULEN

De voorzitter,

Dany
VANDENBOSSCHE

BIJLAGE

**Overzicht van de adviezen die de Raad voor Cultuur tijdens de lopende legislatuur
aan het Vlaams Parlement verschaft**

- Advies van de Raad voor Cultuur over de afschaffing van het Cultuurpact. Een pleidooi voor diversiteit, openheid, participatie, en betrokkenheid (*Parl. St. Vl. Parl. 2004-05, nr. 50-A/1*).
 - Advies van de Raad voor Cultuur over een samenhangend internationaal Vlaams cultuurbeleid (*Parl. St. Vl. Parl. 2004-05, nr. 50-B/1*).
 - Advies van de Raad voor Cultuur over democratie, cultuur, kunst en de VRT (*Parl. St. Vl. Parl. 2004-05, nr. 50-C/1*).
 - Advies van de Raad voor Cultuur over de toegangsprijzen voor culturele activiteiten en de cultuurbetaalkaart (*Parl. St. Vl. Parl. 2004-05, nr. 50-F/1*).
 - Advies van de Raad voor Cultuur over de administratieve last (*Parl. St. Vl. Parl. 2004-05, nr. 50-G/1*).
 - Advies van de Raad voor Cultuur over het culturele (in) Europa: bewust omgaan met diversiteit (*Parl. St. Vl. Parl. 2005-06, nr. 50/1*).
 - Advies van de Raad voor Cultuur over het belang van de federale culturele instellingen voor het cultuurbeleid in Vlaanderen. Visie over een werkbare structuur (*Parl. St. Vl. Parl. 2005-06, nr. 50-A/1*).
 - Advies van de Raad voor Cultuur over een Vlaams beleid voor cultuurindustrie (*Parl. St. Vl. Parl. 2005-06, nr. 50-B/1*).
 - Advies van de Raad voor Cultuur aangaande strategieën om de cultuurcompetentie te verhogen (*Parl. St. Vl. Parl. 2005-06, nr. 50-C/1*).
-